

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lin. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a a mianowicie w sobotę. — Drukiem i nakładem Władysława Wesółskiego (w Nowem (Pomorze)). Prenumerata płatna z góry. Ogłoszenia płatne natychm. Za redakcją odpow. Władysław Wesółski, Nowe.

Nr. 43.

N o w e, niedziela 24 października 1926 r.

Rok III.

Wiadomości bieżące.

NAPAD ULICZNY. W sobotę wieczorem napadł w ulicy Lipowej czeladnik koszykarski F. J. p. M. z Nowego. Gdy mu się nie chciała poddać, zranił ją znacznie na twarzy, poczem usiłował jej wlać do ust lyzolu. Po dłuższym szamotaniu wyrwała się M. napadnikowi. J. z obawy przed karą wypił następnie sam lyzol, aby pozbać się życia. W szpitalu wypompowano mu żołądek i jest nadzieja utrzymania go przy życiu. Zasłużona kara z pewnością go nie minie.

BUDOWA PIECA W GAZOWNI. Miasto Nowe nie ma kłopotów, co się tyczy braku węgla, jak wiele innych miast. Tutejsza gazownia bowiem zaopatrzona jest węglem aż do czerwca przyszłego roku.

Rada Miejska uchwaliła wybudować w gazowni nowy cztero-retortowy piec, który będzie około 7000 zł kosztował.

Z KOŚCIOŁA. Na miejsce przesiedlonego tu stąd Ks. wik. Jesionowskiego, przybędzie Ks. wik. Czaplński z Chełmży.

Przyszłość naszej cywilizacji.

Każda epoka wysuwa na czoło pewne hasła tak często powtarzane, iż wreszcie traci ono wszelki sens. Hasłem 18-go stulecia był „powrót do natury” i „postęp”. Wiek 19-ty odziedziczył przymiotnik „społeczny”, który posłużył za płaszcz dla niezliczonych obiektów. Wiek dwudziestego — poczynającego się od zakończenia wojny — stał się hasłem jest okrzyk: cywilizacja!

Nie należy przeoczyć tęsknoty i troski, związanych z każdym z tych haseł: tęsknota za czemś nieokreślonym, troska o dobro, które można utracić lub już się utraciło. Wiek 18-ty, zmęczony swą wielkopańską oglądą i cywilizacją klasycyzmu, dążył do powrotu na łono natury, a nie znając dokładnie granic wiedzy i warunków postępu, wytworzył ślepa wiarę w potęgę oświaty. Cały wiek 19-ty charakteryzują antyspołeczne stosunki między kapitałem a pracą, stąd też pojęcie i hasło „społeczne” staje się rodzajem idee fine. A jeśli dzisiaj mówimy tyle i ciągle o cywilizacji, to dlatego zapewne, iż odczuwamy zagrażające jej niebezpieczeństwo.

Czemże jest cywilizacja? Aby ją określić musimy dotrzeć do najważniejszych jej części składowych:

Pierwszą cechą wszystkich cywilizacji jest ich konserwatyzm. Celem cywilizacji jest utrzymanie zdobyczy ludzkich, obrona dóbr i wartości i samego człowieka przy pomocy jaknajdoskonalszej organizacji społecznej.

Stąd zaś wyprowadzić się daje druga cecha: ciągłość. Kapitał cywilizacji zwiększa się faktycznie tylko o te wartości, które potrafił zachować. Cywilizacyjny proces polega na dopełnianiu, dobudowywaniu i unikaniu możliwym burzenia. Zmiany i uzupełnienia odbywają się zwolna, w sposób naturalny. Kapitałem cywilizacji są przekazane i zachowane wartości: zniszczenie ich prowadzi do stanu barbarzyństwa. Albowiem cywilizacja musi czerpać z rezerw, na które znów składają się cywilizacje okresów poprzedzających. Czyż nie ozerpiemy z tego, co nam pozostało t. zw. ancien regime, średniowiecze, Rzym i Grecja? Czy nie odwołujemy się często, w poszukiwaniu reform, do przykładów przeszłości?

Trzecią cechą cywilizacji jest stabilizacja. Prawo Archimedesesa jest podstawą niemożliwą każdego ruchu postępowego. Im silniejsza i trwalsza jest stabilizacja w organizacji spo-

lecznej, tem pewniejszym będzie rozwój cywilizacji. Stabilizacja ściśle łączy się z pojęciem ładu i porządku, tych zaś owocem jest pokój.

Czwartą cechą cywilizacji trzeba usnać w czynniku postępu. Warunkiem postępu są, jak mówiliśmy wyżej, konserwatyzm, ciągłość i stabilizacja. Cywilizacja, która krzepnie i zatrzymuje się na pewnym punkcie swego rozwoju, znajduje się w stanie rozkładu. Cywilizacja nie może się obejść bez postępu tak, jak dom nie utrzyma się bez naprawy.

Tak więc upodobnia się cywilizacja w swym powolnym rozroście i kruchości swej budowy do organizmu ludzkiego, którego jest dziełem. Cywilizację należy oceniać nie według skali jej możliwości, lecz według faktów; nie to, co może ona stworzyć, lecz to, co już wytworzyła, jest jej miarą.

Twórcą cywilizacji jest człowiek, czyli dokładniej się wyrażając, istota ludzka; nie człowiek — jednostka, lecz człowiek swego czasu, otoczenia, społeczeństwa. Cywilizacja jest zatem sumą czynników kultury indywidualnej.

Wynika stąd, iż cywilizacja musi być zarówno ilościową jak jakościową, zwłaszcza zaś jakościową. Albowiem ludzkość dzieli się na dwie kategorie: twórców i konsumentów cywilizacji. Twórcami cywilizacji są elity. Nie można sobie wyobrazić zatem cywilizacji bez elity, tak jednostek jak i grup społecznych. Wartość, jakoś cywilizacji zależy jest zatem od elity — rozprzestrzenianie się zaś jej, czyli jej stosunek ilościowy, jest tem większe, im większa ilość ludzi z niej korzysta.

Cywilizacja jest uosobieniem harmonji i ładu: rozwoju równoległego wszystkich zdolności ludzkich. Praktycznie wyraża się ta harmonja w dobrej organizacji pracy i w istnieniu zrównoważonego rządu, który stawia sobie jako cel osiągnięcie ogólnego dobra dla społeczeństwa. W harmonji cywilizacyjnej stają się w jedną całość pierwiastki materialne i duchowe.

Do rządu prawd zbyt często przytaczanych należy znaczenie czynnika religijnego, jednego z najważniejszych wśród pięciu czynników cywilizacji. Cywilizacja jest wtedy tylko żywością, gdy ośrodkiem jej staje się pierwiastek duchowy. Religję i cywilizację można nawet określić z pewną słusznością jako pojęcia pokrewne. Wszystkie wielkie cywilizacje przeszłości opierały się na religji.

Silną i trwałą jest tylko ta cywilizacja, która się opiera na uniwersalizmie. Dlatego też cywilizacje oparte na religjach politeistycznych nie były nigdy uniwersalistycznymi, nie wychodziły poza obręb miasta, kraju, państwa. Dopiero monoteizm wraz z swym pojęciem jednostki potrafił objąć cały świat.

Cywilizacja pozbawiona pojęcia boskości płycieje, materializuje się, traci równowagę i harmonję; wśród elity szerzy się anarchia umysłowa, wśród mas — poziom, animaliczny materializm. Walka nacjonalizmów i walka klasowa dopełniają miary rozpadu wewnętrznego. A to już jest powrotem do barbarzyństwa.

Gonzague de Reynold.

Delegat Szwajcarii do Ligi Narodów,

profesor uniw. w Bernie.

Copyright by P. A. P.

Sytuacja na rynku walut i akcji.

Na prywatnym rynku walut nastąpiło po tygodniowej przeszłości „haussie” znaczne, aczkolwiek niezupełnie jeszcze odprężenie. Dolary spadły z 9.16 na

9.05 i utrzymują się już przez kilka dni na tym poziomie. Według wszelkiego prawdopodobieństwa wrócić one niedługo do dawnego kursu i w ten sposób zostanie krótkotrwała zwyżka walut zupełnie zlikwidowana. Dolary i dewizy na New-York notowane są na giełdzie oficjalnej wciąż bez zmiany 9.00. Z innych walut i dewiz wykazuje obecnie największe wahania Mediolan, który ma jednak naogół tendencję wybitnie zwyżkową. To samo można powiedzieć o dewizie norweskiej, która, tak, jak ongiś duńska, dąży do parytetu złota. Obrót dzienny na warszawskiej giełdzie walut nieco się zmniejszył, wynosi bowiem przeciętnie niecałych 400.000 dolarów. Całe zapotrzebowanie pokrywa w dalszym ciągu wyłącznie Bank Polski, gdyż banki prywatne wstrzymują się od sprzedaży wskutek kilkupunktowego rozpięcia między oficjalnym a prywatnym kursem dolara. Popyt na efektywne dolary może być teraz w zupełności zaspokojony, ponieważ Bank Polski nie wywozi więcej banknotów zagranicę. Zrównanie dewizy z gotówką sprawiło pozatem, że banki prywatne, które zamieniały dawniej gotówkę na rynkach obcych na dewizy (gotówka dawniej 8.97, dewizy 9.00), nie mają obecnie potrzeby przeprowadzania podobnych operacji.

Jak było do przewidzenia zmniejszył się zapas walut i dewiz Banku Polskiego w pierwszej dekadzie października o 4.1 milj. zł. do sumy 104.9 milj. zł., natomiast zapas kruszcu, t. j. złota i srebra powiększył się o 62 tys. zł. do sumy 135.6 milj. zł. Przyczyną zmniejszenia się zapasu walut były: 1. wielkie zapotrzebowanie przemysłu i handlu, 2. sprzedaż interwencyjna walut w celu utrzymania kursu złotego, zwłaszcza na prywatnym rynku wewnętrznym, 3. płatności zagraniczne.

Obieg biletów bankowych zmniejszył się w pierwszej dekadzie o 8.2 milj. do sumy 573.2 milj. zł. a emisja biletów zdawkowych i bilonu wynosiła na dzień 10 października 452.218.000 zł. Pokrycie banknotów w złocie i walutach jest w dalszym ciągu wysokie, gdyż wynosi przeszło 40 proc.

Przywóz towarów do Polski zmniejszył się we wrześniu w porównaniu z m. sierpniem o blisko 7 milj. zł. Niewielkie równoczesne zmniejszenie się naszego eksportu przypisać należy jedynie brakowi dostatecznego taboru kolejowego, ponieważ zarówno Niemcy jakoteż Czechosłowacja musiały wskutek własnych potrzeb wycofać część pożyczonych nam wagonów.

Na rynku akcji trwa już od kilku dni walka między grupą „baissistów” a „haussistów”. Pierwsza mająca na czele znanego bankiera warszawskiego jest zdania się w przeważającej sile. Drugą grupą kieruje również znany spekulant — bankier gdański. Zwolennicy „haussy” wykorzystali wiadomość o przyjeździe bankierów angielskich C. H. Mathleya i Johna Williama Browna — (którzy wizytując należący do nich częściowo tutejszy Powszechny Bank Depozytowy — odwiedzili również zebranie giełdy akcyjnej) — ażeby rozpuścić pogłoskę, że wspomniani finansjści poszukują wielkich portfelów akcyjnych dla swych klientów angielskich i holenderskich. Partja przeciwna rzuciła na rynek w odpowiedzi na to znaczną ilość materiału i spowodowała w ten sposób ogólną zniżkę. Narazie górą są zniżkowcy, — najbliższe godziny przyniosą może inną sytuację. Publiczność nauczona dawniejszym doświadczeniem, na szczęście (swoje) w tych harcach udziału nie bierze.

A. Z. W.

Rozmaitości.

Wielki samolot.

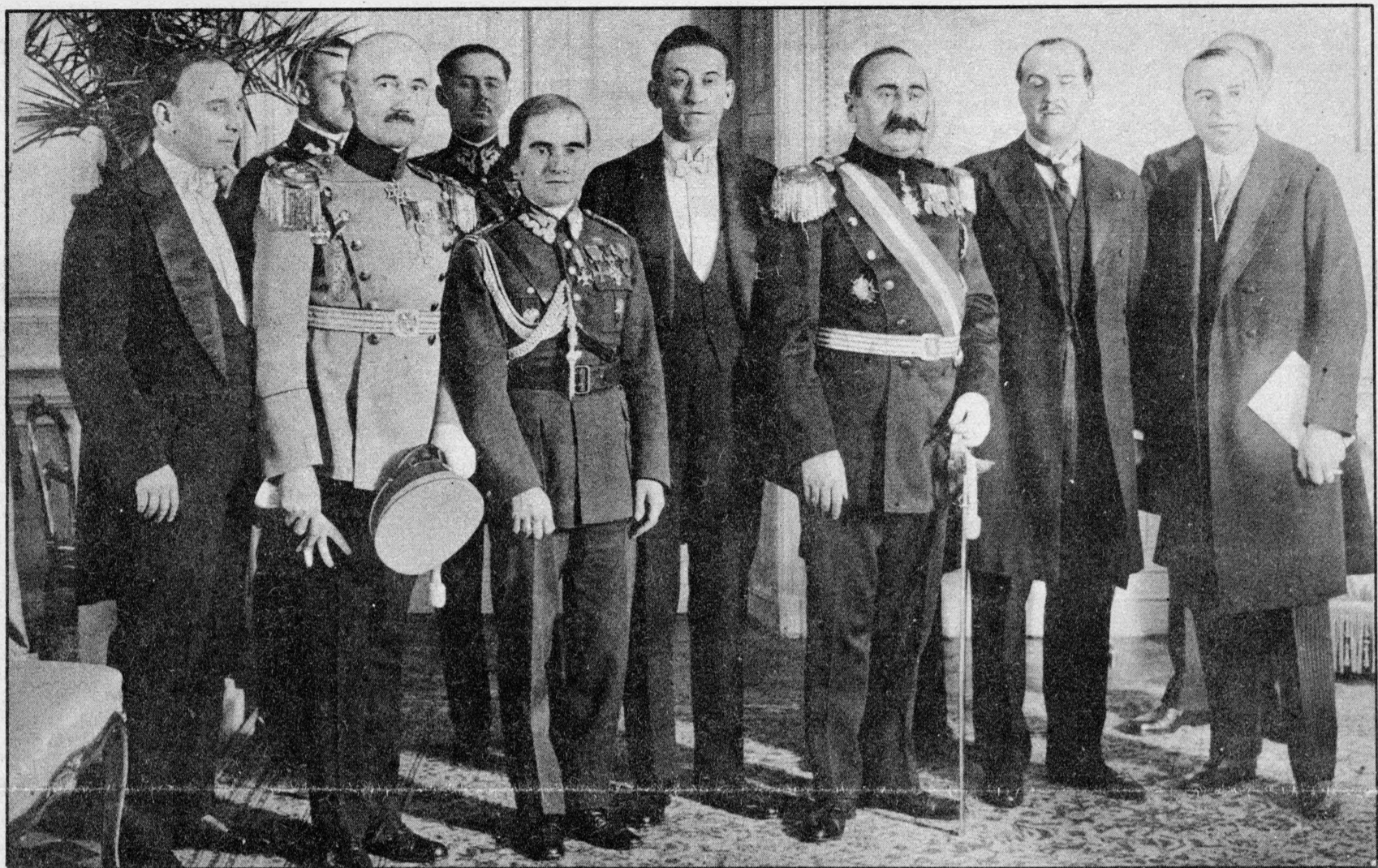
Agencja Wolffa podaje opis olbrzymiego samolotu budującego się obecnie w Dessau. Aparat ten, obliczony na 100 pasażerów, posiada imponującą długość 126 metrów i zaopatrzone jest w cztery odpowiedniej siły motory. By wyzyskać przestrzeń, wybudowano pomiędzy skrzydłami pomieszczenia dla poczty, bagażu i nawet kajuty dla zmieniającego się podczas jazdy personelu. Kabiny pasażerskie urządzone są na wzór wagonów sypialnych, mają oświetlenie elektryczne i radiostację. Sala restauracyjna i czytelnia umożliwiają odbywanie podróży transoceanicznych temi samolotami w idealnie wygodnych warunkach.

Głód sensacji.

Więść o zamierzonej podróży królowej Marii rumuńskiej do Stanów Zjednoczonych zelektryzowała ambicje amerykańskich businessmanów, którzy sypunią dwór bukareszteński najekscytrycznymi prośbami i ofertami. Redakcje pism ofiarowują „kró-

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

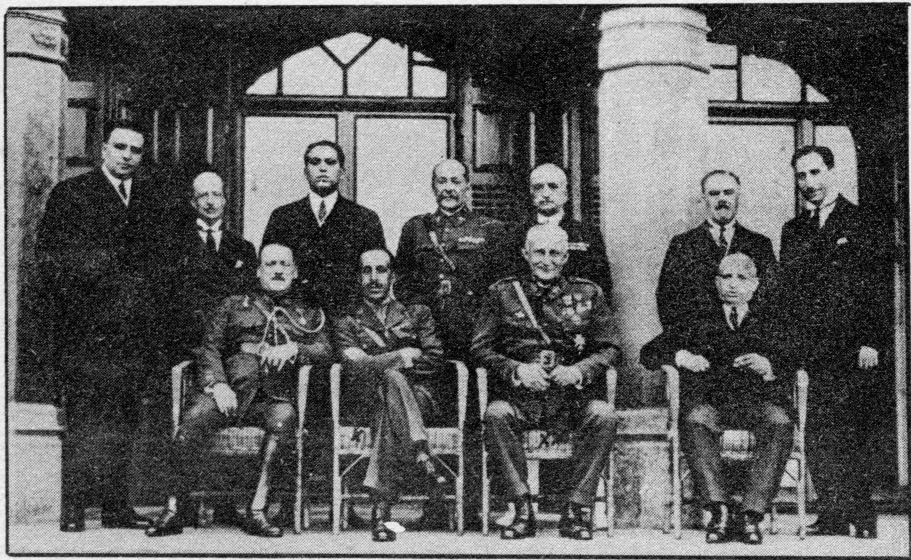
NIEDZIELA, 24 PAŹDZIERNIKA 1926 R.

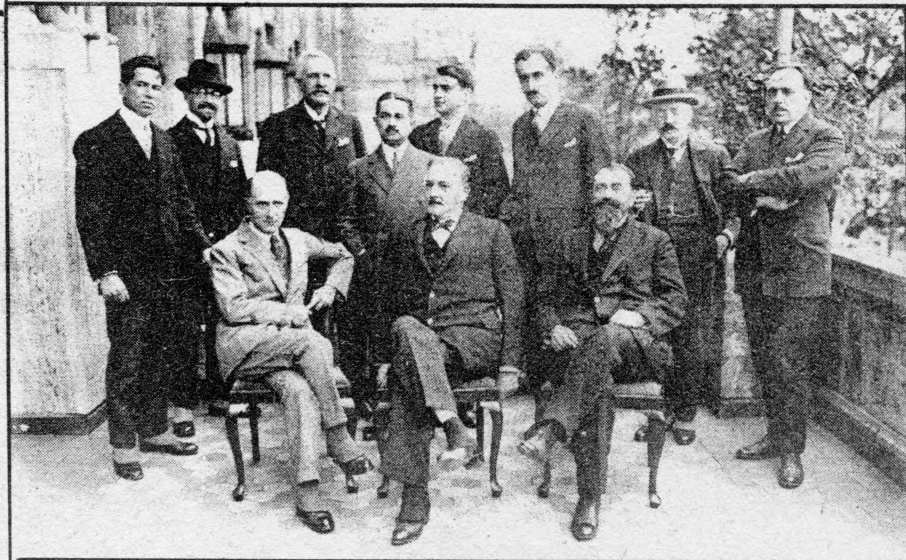
Wręczenie listów uwierzytelniających przez posła jugosłowiańskiego Nericzu w dn. 16.X 1926 r.

Kap. Orliński, przemawiający podczas akademii Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Nowy rząd hiszpański z Alfonsem XIII (x) i Primo de Riverą (xx) na czele.

Przyjazd francuskiej misji finansowej do Berlina.

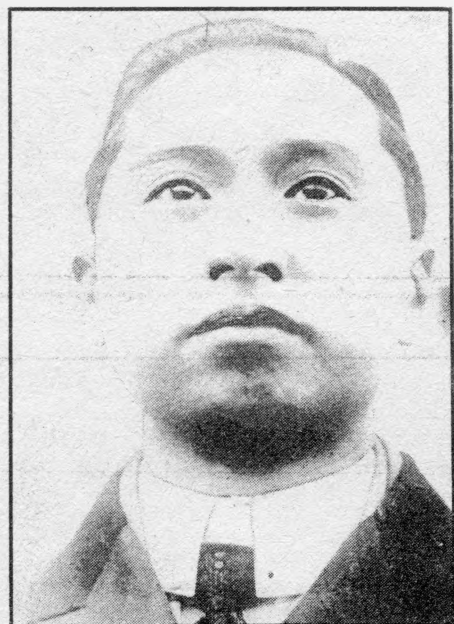
A. Szyłman, założyciel i dyrektor Teatru Polskiego w Warszawie.

Silvio F. Vallin, nowy poseł hiszpański, przybył w dn. 15 b. m. do Warszawy.

Polzinetti, utalentowany kierownik i reżyser chórów opery warszawskiej.

Wellington-Koo, chiński prezes ministrów.

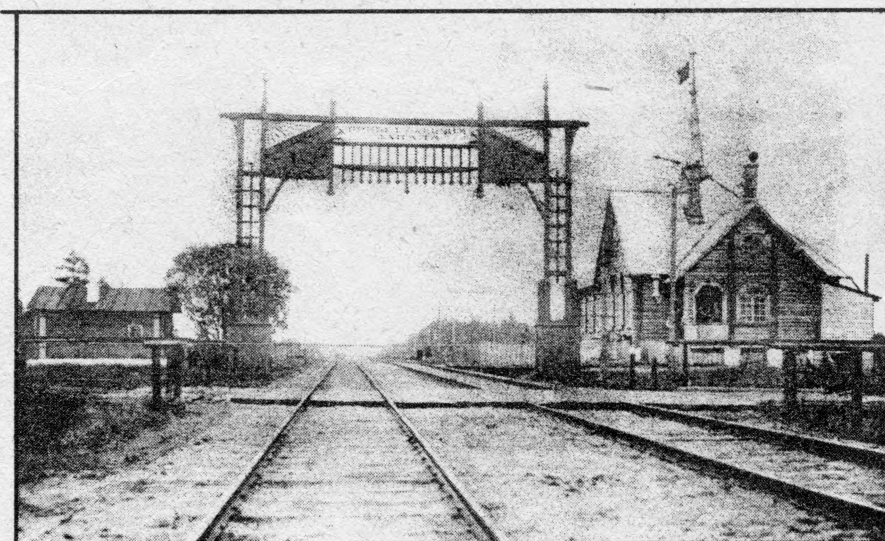
Admirał japoński Yamamoto (x) przybył wraz z oficerami marynarki japońskiej do Paryża.

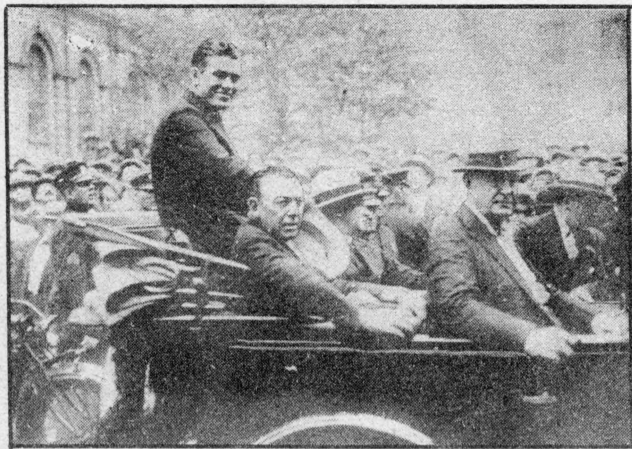
Książę Feisul (x), syn króla Hedżasu, bawi obecnie ze swą żoną w Londynie.

Uroczystość otwarcia nowej stacji kolejowej w Wołkowysku.

Granica polsko-bolszewicka na linii Baranowicze-Mińsk.

Gene Tunney (x) po zwycięstwie nad Dempseyem, jest przedmiotem nieustannych owacji ze strony zwolenników sztuki bokserskiej.

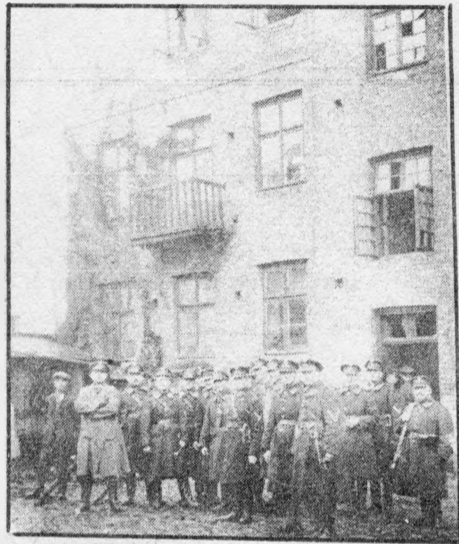
Marja Corda, niemiecka gwiazda filmowa została zaangażowana do Ameryki.

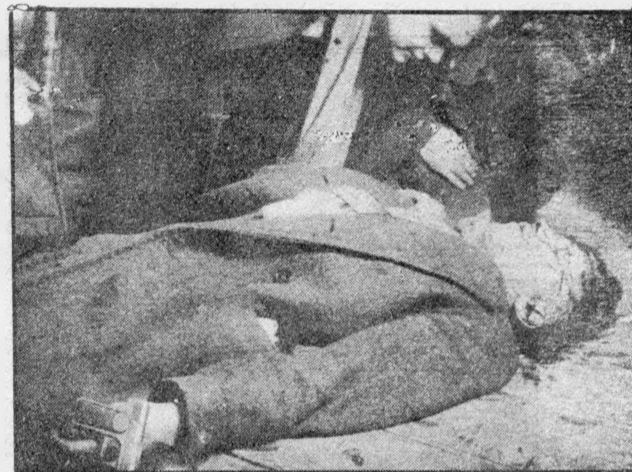
Tłumy wielbicieli żegnały w Hamburgu niemieckiego aktora Janningsa, który otrzymał engagement do Ameryki.

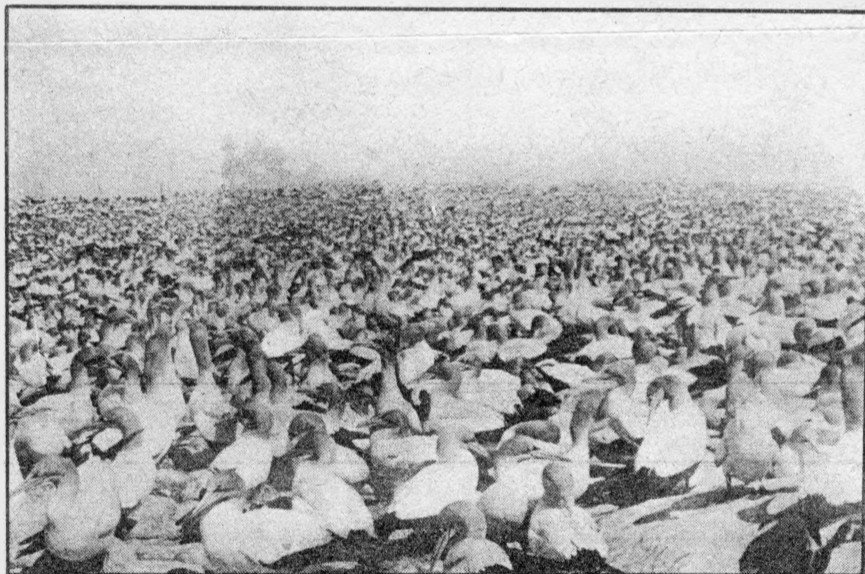
Grupa wywiadowców z nadkomisarzem Chelwickim (1) na czele, która obłagała kryjówkę bandyty. Obok stoi wywiadowca Obejski (2), którego kula uśmierciła Zielińskiego.

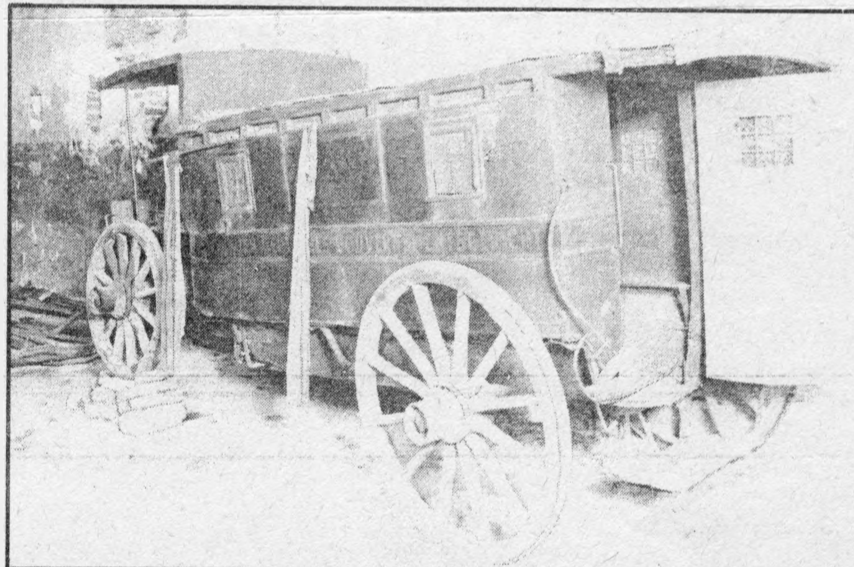
Dom przy ul. Przykopowej Nr. 1, miejsce walki wywiadowców z Zielińskim. Mieszkanie (x), w którym ukrywał się bandyta.

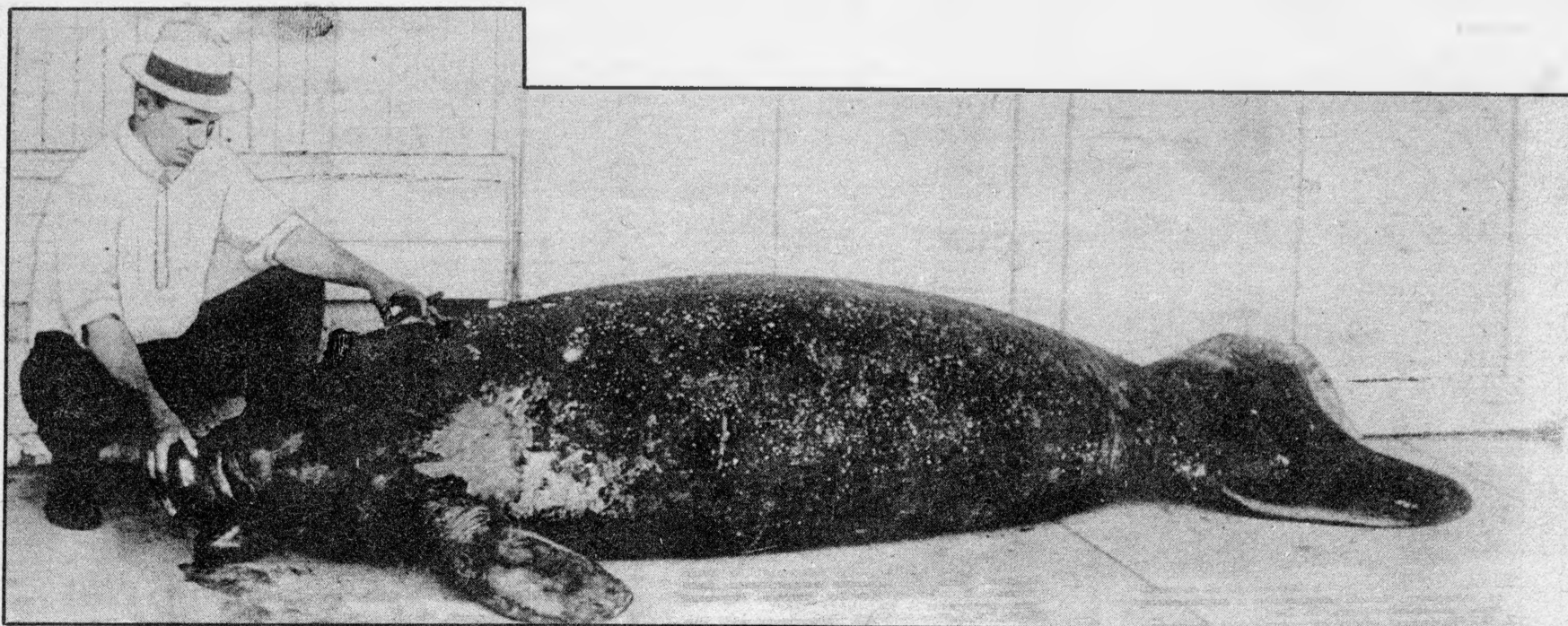
Koniec epopei bandyckiej — zdjęcie pośmiertne.

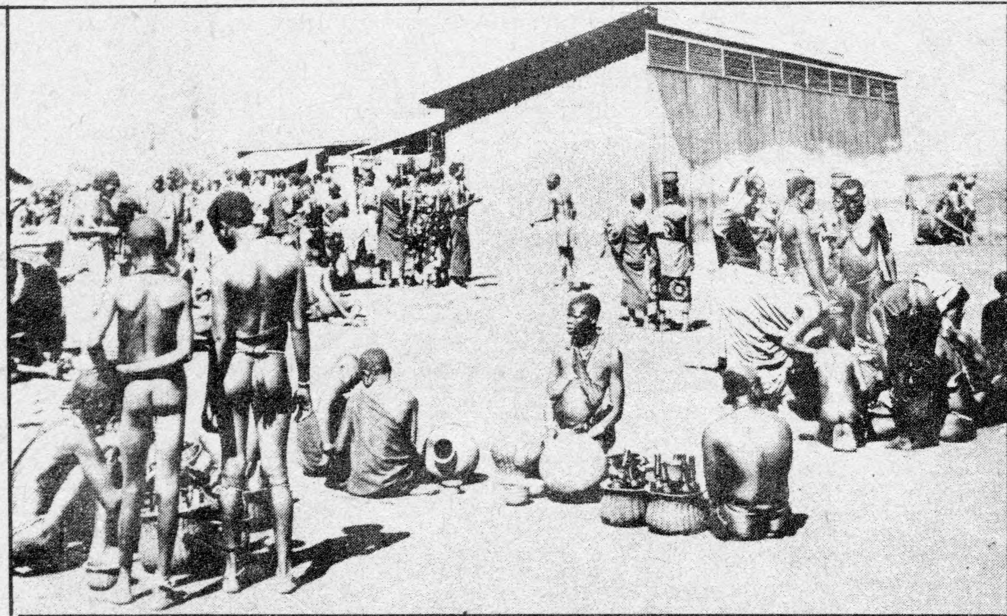
Kto zdoła policzyć te dziesiątki ptaków, które zbierają się w pewnych porach roku na wyspie pingwinów?

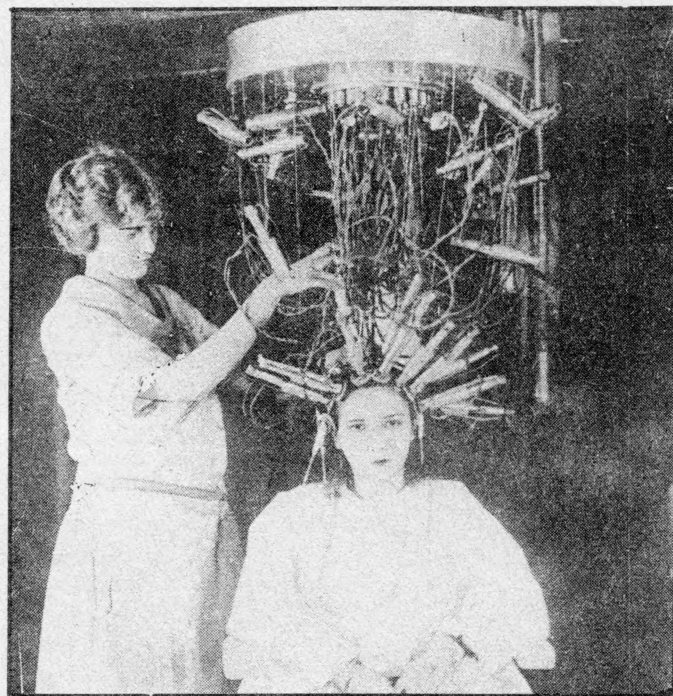
Karetka więzienna, która za czasów okupacji niemieckiej przewoziła skazańców na miejsce stracenia.

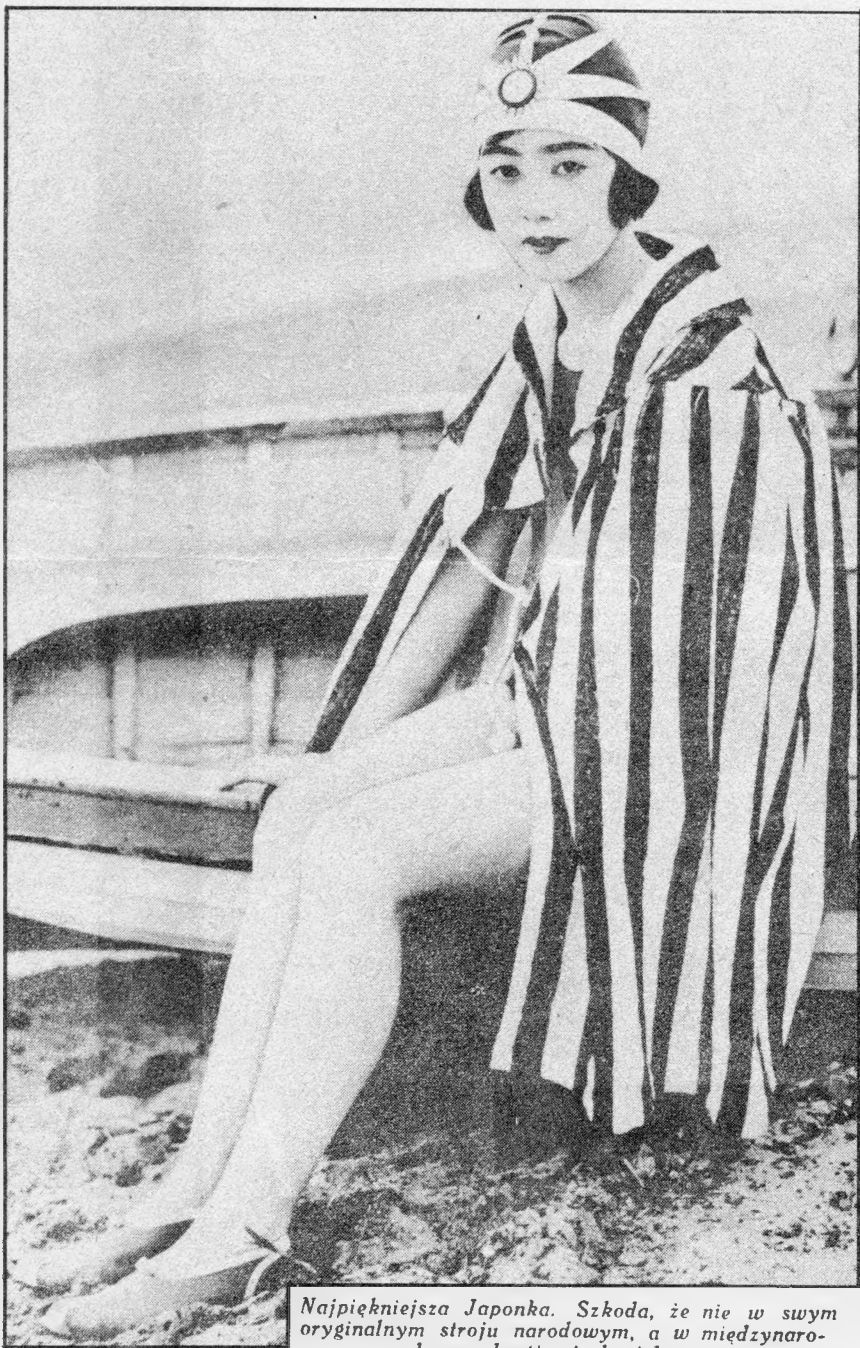
Thomas Collins, nowojorski pogromca zwierząt, ze swym tresowanym wychowankiem.

Scena z afrykańskiego jarmarku.

Przedwznie skomplikowana maszyna, która służy do ondulowania włosów.

Najpiękniejsza Japonka. Szkoda, że nie w swym oryginalnym stroju narodowym, a w międzynarodowym kostjumie kąpielowym.

Ekscentryczne pomysły aktorek amerykańskich.

Moda coraz krótszych sukienek wydobywa ukrytą dotychczas skromnie... podwiązkę.

Propozycja nadzwyczajna

Przeznaczenie! Światowej sławy psychografolog Szyller-Szkolnik, autor prac naukowych, redaktor pisma „Świt” (Wiedza Tajemna), opowie Ci, kim jesteś, kim być możesz? Nadeślij charakter pisma swój, lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj imię, rok, miesiąc urodzenia, kawaler, żona. Otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności, przeznaczenie, jak również horoskop słynnego medium Mille Ewigny. Wszystkim czytelnikom dziennika analizę wysyła się po otrzymaniu tylko 2 złotych (amiast zł. 5). Osobiście przyjmuję od 12-7. Protokoły, odezwy, podziękowania najwybitniejszych osób stolicy. **Warszawa, Psychografolog Szyller-Szkolnik, Piękna 25, Gabinet redaktora.**

P. S. Niniejsze ogłoszenie wyciąć i załączyć do listu.

WIEDZA DLA WSZYSTKICH!

OKULTYZM WIEDZA TAJEMNA.
Wszystkim czytelnikom „Naszego Dodatku Ilustrowanego” do każdej zamówionej książki dodajemy drugą, ciekawą i pożyteczną książkę darmo. Zamiast jednej — dwie, dwóch — cztery i t. d.
SZYLLER-SZKOLNIK: „Hypnotyzm! Sugestia! Telepatja!... Siła nasyca wewnątrz nas”. Czy chcesz być silnym, energicznym? Chcesz, aby inni ulegali Twojej woli? Chcesz władać wielką tajemniczą siłą? Podręcznik słynnego hypnotyzera Szyllera-Szkolnika. Zawiera 98 rozdziałów: Historia hypnotyzmu. Jakim powinien być hypnotyzjer. Jakie winno być medium. Magnetyczny rozwój oczu. Autosugestia. Wpływ hypnotyzera na medium. Uśpienie medium. Sugestia podczas snu. Sugestia na jawie. Obudzenie medium. Odgadywanie myśli. Powodzenie w miłości. Leczenie wszelkich nalogów. Zł. 7.— W pięknej mocnej oprawie. Zł. 10.—
SZYLLER-SZKOLNIK: „Praktyczny podręcznik chiromancji, fizjognomiki, astrologii. Najpewniejszy sposób poznania siebie i innych”. Zawiera wykład nauk: Chiromancja (linja rąk), fizjognomika (rys twarzy), astrologia (nauka o wpływie gwiazd na losy). Księga popularna i dostępna dla wszystkich. Dla człowieka obznajmionego z jej treścią nicma tajemnic. Wykwintne wydanie w pięknej, płóciennej, złotymi literami ozdobnej oprawie, z portretem autora i z wielu ilustracjami w tekście. Bez oprawy Zł. 4.—, w oprawie Zł. 7.—
DR. RADWAN PRAGŁOWSKI: Powodzenie. Jak za pomocą autosugestji, techniki emocjonalnej i psychoanalizy dopiąć powodzenia w życiu. Zł. 2.—
Z. IKR: Tajemnice i zastosowania czarnej magji, spirytyzmu, hypnotyzmu i magnetyzmu. Wielka księga z mnóstwem ilustracji. Zł. 4.50.

W. POPULAR: „Ze świata posagrobowego”. O duchach i czarach. Zdarzenia prawdziwe. 50 gr.
PROF. ST. A. WOTOWSKI: „Magja a czary”. Treść: Tajemnice magji. Magja naturalna. Drogi wtajemniczenia, ceremonjały i rytuały. Wskreszenie umarłych. Ewokacje miłości. Lekarskie tajemnice. Opactwo. Czarna magja. Sabaty i zaklęcia szatana. Larwy i demony. Oczarowanie i t. p. Księga zawiera 11 oryginalnych i ciekawych rycin. Cena Zł. 2.50.
STARKE: „Spirytyzm”. Świat niewidzialny. Duchy. Medja. Stołki wirujące. Materializacja. Jak urządzać seanse spirytystyczne. 14 rozdziałów. Zł. 1.—
SZYLLER-SZKOLNIK: „Co każda panna wiedzieć powinna”. Jak poznać przyszłego męża. Zł. 1.—
SZYLLER-SZKOLNIK: „Co każdy młodzieniec wiedzieć powinien”. Jak poznać przyszłą żonę. Zł. 1.—
CHELMNO: „Wyrocznia”. Sposób otrzymania odpowiedzi na różne zapytania. Zł. 50.—
„SZOSTA I SIÓDMA KSIĘGA MOJZESZA”. Magiczno-sympatyczny skarb. Najobszerniejsze wydanie w dobrej oprawie, zaopatrzone pieczęciami. Około 300 stron. Cena Zł. 10.—
MISS HASSE: Najnowszy sennik naukowy, ułożony na zasadzie rewelacji słynnego medium Miss Hasse. Z przedmowa Szyllera-Szkolnika. Zł. 1.—
SZYLLER-SZKOLNIK: „Tajemnica powodzenia”. Jak żyć i postępować, by zdobyć zadowolenie moralne i zwycięsko przeciwstawić się losowi. 50 gr.
W. CHŁOPICKI: Wielka księga spirytyzmu. W dwóch częściach. Treść: Doświadczenia mediumistyczne, jasnowidzenie. Z dodatkami słownika, terminów, używanych przez spirytystów. Zł. 3.—
DR. RADWAN PRAGŁOWSKI: „Spotegowanie woli”. Najnowsze metody sugestji. Rozwój zdolności, talentu i usuwania strachu i złych przyzwyczajzeń. Całość 4 tomiki razem. Zł. 1.—

ROSKO-CZARNOKSIĘŻNIK: „Tysiące sztuk czarodziejskich”. Tajemnice magji. Zbiór najciekawszych sztuk. Zł. 2.—
„SENNIK EGIPSKO ARABSKI” z planetami. Zł. 1.—
KARTY I KABALE, 36 kart i kabale. Zł. 1.—
„MUZEUM OSOBLIWYCH LUDZI I CUDNYCH ZJAWISK NATURY”, 92 nadzwyczajnych faktów. Zł. 2.—
LENORMAND: „Nauka stawiania kabale z kart”. Sposoby Lenormand, Thebes. Dokładny sennik. 48 kart bezpłatnie. Zł. 3.—
CZARNY KRUK, czyli Mojżeszowy skarbiec magiczny i tajemnice wszelkich tajemnic. Dosłownie podług starego rękopisu. Zł. 3.—
PRAWDZIWI OGNISTY SMOK, albo władza nad duchami niebios i piekiel oraz nad mocarstwami ziemi i powietrza. Zł. 3.—
SIEDEM RAZY OPIECZETOWANA: Księga największych tajemnic czyli magiczno-sympatyczny skarb. Zł. 3.—
ARTUR GORSKI: „O zmartwychwstaniu”. Zł. 1.—
DR. RAFAEL MABUZE: „Jak zostać hypnotyzjerem”? Szeręg cennych wskazówek z dziedziny hypnotyzmu, sugestji i telepatji. Podręcznik praktyczny. Zł. 2.—
PROF. U. WŁEAD: Sztuki czarodziejskie. Rozrywki naukowe. Wielki zbiór pouczających i zdumiewających doświadczeń z 26 ilustracjami. Zł. 2.—
Wysyłamy po otrzymaniu gotówki, jak również za zaliczeniem pocztowym. Na wydatki pocztowe, opakowanie, załączenie i zł. znaczkami pocztowymi.

Wydawnictwo i redakcja „ŚWIT”
Warszawa, Piękna 25, m. 12.
Konto P. K. O. 12454.
Ogłoszenie wyciąć i dołączyć do listu.